

Дигитално гражданство

„Кибертормоз и последствията от него“

Основни понятия: тормоз, кибертормоз, жертва, агресор, пасивен наблюдател, защитник на жертвата, помощник на агресора

Цели на урока:

- Да се усвоят основните понятия, да се запознаят учениците с формите на кибертормоза и да се осъзнае той като разновидност на индиректния (социалния) тормоз.
- Да се развият умения за разпознаване на особеностите, за справяне и предотвратяване на последствията от кибертормоза.
- Да се мотивира у всеки ученик желание за изграждане на система от предварително усвоени правила на поведение за предпазване от кибертормоз.
- Да се включат активно всички ученици чрез разнообразни по форма дейности , с цел най – същественото от урока да бъде усвоено още в часа.

План на урока:

1. Какво е тормоз?
2. Какво е кибертормоз?
3. Форми и особености на кибертормоза.
4. Насоки за справяне с кибертормоза.

Методи на работа: дискусия, беседи, работа по групи, презентации

Ход на урока:

Проверка на знания по темата:

Учителят задава въпроси / „Какво е тормоз?“, „Какво знаете за кибертормоза?“, „Познавате ли някой, който е получавал заплашителни или обидни съобщения по телефона, фейсбук или скайп?“ / , които насочват учениците към темата на урока, диагностицира нивото на познаваемост на проблема. Записва темата на дъската.

Време за изпълнение – 5 минути

Усвояване на нови знания:

- I. По първа точка от плана на урока учителят чрез беседа изяснява понятието „тормоз“ и дава определение за него: Тормозът е агресивно поведение , насочено към един и същ човек(или група хора), което се случва често и е трайно във времето, като агресорът има физическо или друго превъзходство над жертвата и ясна цел да ѝ навреди.
- II. По втора точка от плана на урока отново чрез беседа учителят изяснява и дефинира понятието кибертормоз: Кибертормозът е тормоз, извършван чрез средствата на технологиите за електронна комуникация – интернет и мобилни телефони. Той оставя у жертвите трайни следи, които могат лесно да се превърнат в сериозни душевни, емоционални и психически травми. Дава се възможност на учениците да разкажат пред клас за подобна ситуация с техен познат или със самите тях.
Учителят представя пред учениците последствията от кибертормоза чрез презентация:
„ Кибертормозът и последиците от него“
 - Жертвите се чувстват нещастни и потиснати
 - Имат ниско самочувствие. Приемат себе си за нещо ненужно, нежелано, нехаресвано, обезценено
 - Затварят себе си и трудно създават приятелства
 - Понякога се стига до нарушения в съня и здравето
 - В някои случаи жертвите бягат от училище или отказват да го посещават
 - При тежък тормоз или кибертормоз някои деца стигат до опити за самоубийство. Част от тях са успешни.
- III. По трета точка от плана на урока учениците се запознават с формите и особеностите на кибертормоза чрез презентация.
Според използваната технология кибертормозът се дели на кибертормоз чрез мобилни телефони и кибертормоз чрез интернет.

Кибертормоза чрез мобилен телефон :

1. Разговор
 - Заплахи, обиди, псувни
 - Говорене на неприлични неща
 - Представяне за друг човек
2. Текст
 - SMS-и с неприятно съдържание
 - SMS-и измама
3. Мултимедийно съдържание
 - Музика/друг запис
 - Снимки
 - Видео
4. Крадене на самоличност
 - Представяне на жертвата или друг човек от нейния телефон

Кибертормоз чрез интернет :

- 1) Социални мрежи (Facebook) и форуми
 - Писане на неприятни неща
 - Публикуване на злепоставящи материали
 - Настройване на другите срещу жертвата

- 2) Skype
 - Разговори с неприятно съдържание
 - Съобщения с неприятно съдържание
 - 3) E-mail
 - Съобщения с неприятно съдържание
 - Прикрепен файл с неприятно съдържание; вируси
 - 4) Сайтове за споделяне на електронно съдържание
 - Снимки
 - Клипове
 - 5) Чатове
 - Пряк вербален тормоз
 - Злепоставяне на други чрез чат
 - 6) Крадене на самоличност
 - Представяне за жертва в интернет
 - Кражба на акаунт
- IV. По четвърта точка от плана на урока учителят запознава учениците с насоките за справяне с кибертормоза
- Справянето с кибертормоза никак не е лесна задача, обикновено то е свързано с координиране на действията на различни участници и институции.
- Жертвата, от която често зависи да сподели какво се случва;
 - Родителите или други близки на жертвата, който трябва да ѝ осигурят подкрепа, утеха, чувство за сигурност и защита;
 - Учителите, който имат поглед върху жертвата в училищна среда, могат да работят с целия клас и други класове по темата за кибертормоза, насилието и нуждата от толерантност, приемане и разбиране;
 - Директорът, който трябва да организира предприемането на определени мерки, който да подсказват ясна позиция на училището като институция, нетърпяща и неприемаща тормоза и кибертормоза;
 - Компютърни специалисти – от училището, от МВР или от други институции за борба с кибертормоза, на който може да бъде подаден сигнал за нередности в интернет пространството;
 - Администраторите на сайтове, който могат да свалят от управлението от тях сайт информация, която злепоставя детето;
 - Свидетелите, който се явяват всички, запознати със случая, съученици на детето, а понякога и всички ученици в училището, с който трябва да се работи по посока на не приемане на тормоза и кибертормоза.

Време за изпълнение – 25 минути

Затвърдяване и обобщаване:

Учителят презентира основните правила за безопасно сърфиране. На всеки ученик предварително е даден работен лист, на който са изписани основните правила(те остават за учениците). Коментират се правилата и се правят изводи от учениците с помощта на учителя.

Правило 1

Никога не давай лична информация като име, парола, адрес, домашен телефон, училището в което учиш, месторабота или служебен телефон на родителите си, без тяхно разрешение.

Правило 2

Никога не изпращай свои снимки или снимки на твой близки, без преди това да си обсъдил решението си със своите родители

Правило 3

Никога не приемай среща с някой с когото си се запознал в интернет, без съгласието на твоите родители. Ако те одобрят срещата, нека да е на публично място и по възможност да е в присъствие на твой близки или приятели.

Време за изпълнение 7 минути

Учителят поставя задача на класа за следващия час. Разделя учениците на три групи, които трябва да направят постери свързани с темата.

1 група – кибертормоз през интернет

2 група – кибертормоз през фейсбук

3 група – кибертормоз през мобилен телефон

Време за изпълнение 3 минути.